

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1365
Podgorica, 16.10.2017.godine

ANALIZA PROGRAMSKE STRUKTURE LOKALNIH JAVNIH RADIO EMITERA

ZAKONSKI OKVIR

Članom 56 Zakona o elektronskim medijima¹ propisano je da programska osnova opšteg radijskog programa sadrži programsku šemu kojom se određuje: vrsta programa, odnosno njihovo razvrstavanje u pojedine grupe, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, predviđeni maksimalni opseg oglasnih sadržaja, predviđeni obim sopstvenih audiovizuelnih djela, vrijeme emitovanja.

Članom 74 propisano je da su javni emiteri dužni da pružaju javne usluge proizvodnje i emitovanja radijskih i/ili televizijskih programa sa informativnim, kulturnim, umjetničkim, obrazovnim, naučnim, dječjim, zabavnim, sportskim i drugim programskim sadržajima, kojima se obezbjeđuje ostvarivanje prava i interesa građana i drugih subjekata u oblasti informisanja.

Javna usluga podrazumijeva samostalnu i nezavisnu proizvodnju, uređivanje i emitovanje programa koji nijesu u službi političkih, ekonomskih ili drugih centara moći, objektivno i pravovremeno informisanje javnosti o političkim, privrednim, kulturnim, obrazovnim, naučnim, sportskim i drugim značajnim događajima i pojavama u zemlji i inostranstvu, kao i proizvodnju i emitovanje programa namijenjenih različitim segmentima društva, bez diskriminacije, posebno vodeći računa o specifičnim društvenim grupama kao što su djeca i omladina, pripadnici manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi.

Javni emiteri su obavezni na njegovanje kulture javnih komunikacija i jezičkih standarda, proizvodnju i emitovanje programa koji izražavaju nacionalni i kulturni identitet Crne Gore i kulturni i etnički identitet manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, kao i proizvodnju i emitovanje programa na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na područjima na kojima žive.

Saglasno članu 76 Zakona, ugovorom između jedinice lokalne samouprave i lokalnog javnog emitera utvrđuje se vrsta i obim svih javnih usluga koje javni emiter pruža. Pored programskih obaveza utvrđenih članom 74 ovog zakona, definišu se i programski sadržaji namijenjeni razvoju nauke, obrazovanja i kulture, informisanju lica oštećenog sluha i vida, kao i programski sadržaji na jezicima pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

METODOLOŠKI OKVIR

U cilju sagledavanja strukture programa lokalnih javnih radio emitera, Agencija je uputila zahtjev² svim lokalnim javnim radijskim emiterima da dostave ažurirane verzije sljedećih dokumenata:

1) **programske osnove**, na način što će dostaviti pregled koji je upućen u prilogu akta. Pregled je sadržao glavne elemente programske osnove u skladu sa članom 56 Zakona o elektronskim medijima i to: vrstu programa, trajanje i kratak opis sadržaja emisija, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, podatke o ukupnom učešću sopstvene produkcije, kupljenog odnosno

¹ "Sl. list CG", br. 046/10, 040/11, 053/11, 006/13, 055/16

² Akt br. 02- 953 od 26.06.2017.godine

reemitovanog programa. U cilju precizne identifikacije traženih programskih sadržaja, emiteri su upućeni na Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom.

2) dnevne, nedjeljne i mjesečne **programske šeme**, ili ukoliko je programska šema unifikovana, odnosno planirana sa stalnom strukturom, pa mjesečna šema predstavlja zbir identičnih nedjeljnih, šemu za nedjelju dana.

Tokom perioda jun – septembar 2017. godine, na osnovu programskih šema, prikupljeni su podaci koji se odnose na vrstu programa, trajanje i kratak opis sadržaja emisija, predviđeni kvantitativni odnos između pojedinih grupa sadržaja, podatke o ukupnom učešću sopstvene produkcije, kupljenog, odnosno reemitovanog programa, te su na osnovu njihove kvantitativne obrade izvedeni rezultati koji se daju u nastavku teksta³.

POLAZNI PODACI

Odobrenje za emitovanje radio programa putem radio-difuznih frekvencija posjeduje 14 lokalnih javnih emitera:

- Lokalni javni emiter „Radio Andrijevića“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Andrijevića“;
- Lokalni javni emiter „Radio Bar“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Bar“;
- Lokalni javni emiter „Radio Berane“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Berane“;
- Lokalni javni emiter „Radio Bijelo Polje“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Bijelo Polje“;
- Lokalni javni emiter „Radio Televizija Budva“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Budva“;
- Lokalni javni emiter „Radio i televizija Cetinje“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Cetinje“;
- Lokalni javni emiter „Radio Danilovgrad“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Danilovgrad“;
- Javni radio difuzni servis „Radio Televizija Herceg Novi“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Herceg Novi“;
- Lokalni javni emiter „Radio Kotor“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Kotor“;
- Lokalni javni emiter „Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Nikšić“;
- Lokalni javni emiter „Radio Televizija Pljevlja“ za emitovanje programa „Radio Pljevlja“;
- Lokalni javni emiter „Radio Rožaje“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Rožaje“;
- Lokalni javni emiter „Radio Tivat“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Tivat“;
- Lokalni javni emiter „Radio televizija Ulcinj“ d.o.o. za emitovanje programa „Radio Ulcinj“.

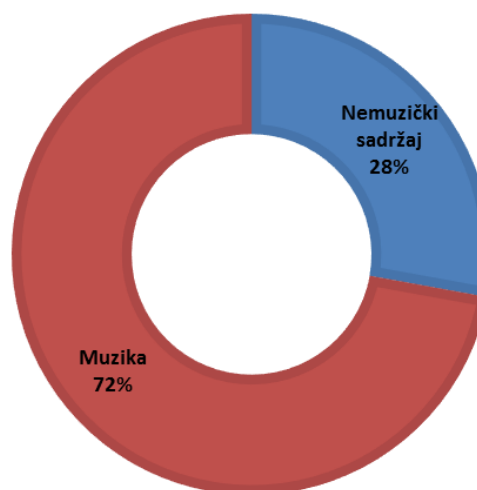
Lokalni javni emiteri dužni su da obezbijede kvalitetan prijem radijskog programa za najmanje 85% stanovništva jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji emituju program.

PROGRAMSKA STRUKTURA

Svih 14 lokalnih javnih radijskih emitera emituju program 24 časa dnevno, što na sedmičnom nivou predstavlja 10.080 minuta radijskog programa po emiteru.

Saglasno članu 55 Zakona o elektronskim medijima emiteri su dužni da objavljuju radio programe na crnogorskom jeziku ili na drugom jeziku u službenoj upotrebi. Upotreba crnogorskog jezika nije obavezna u programima namijenjenim pripadnicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Lokalni javni emiteri u prosjeku na sedmičnom nivou emituju program koji sadrži 72% muzike i 28% sadržaja različite vrste (po kategoriji,

Struktura radijskog programa (prosjeak, sedmično)

³ Metodološka napomena: Rezultati analize predstavljaju podatke dobijene na osnovu podnesenih programskih šema i nijesu upoređeni sa minutažom realizovanog sadržaja.

žanru ili produkcijskom izvoru).

Navedeno znači da prosječna radijska stanica emituje 2.806 minuta sedmično (oko 47 sati), odnosno 400 minuta dnevno (približno 7 sati) različitih sadržaja, dok ostatak emitovanog vremena predstavlja muzika.

U odnosu na prosječnu komercijalnu stanicu navedeno predstavlja oko 17 sati nemuzičkog sadržaja više na nivou sedmice, odnosno 3 sata više nemuzičkog sadržaja dnevno.

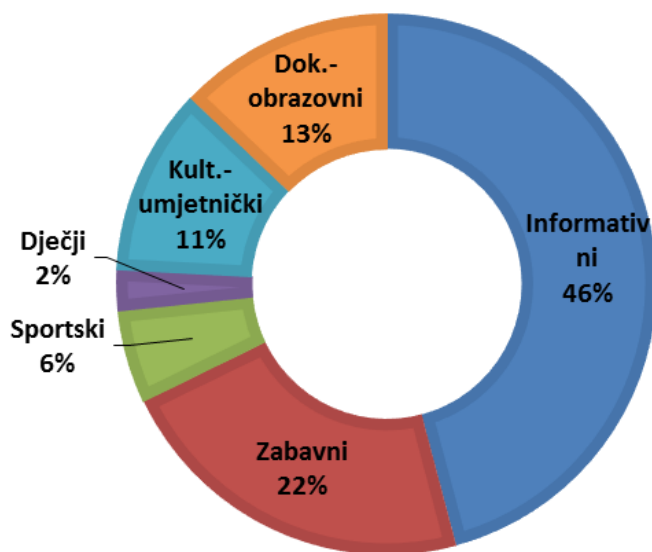
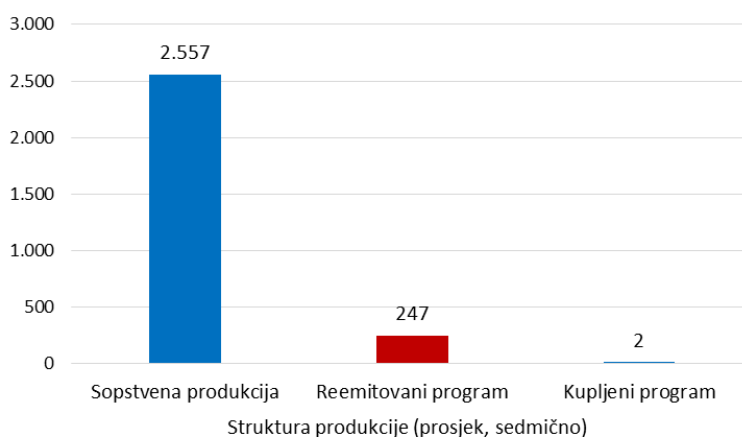
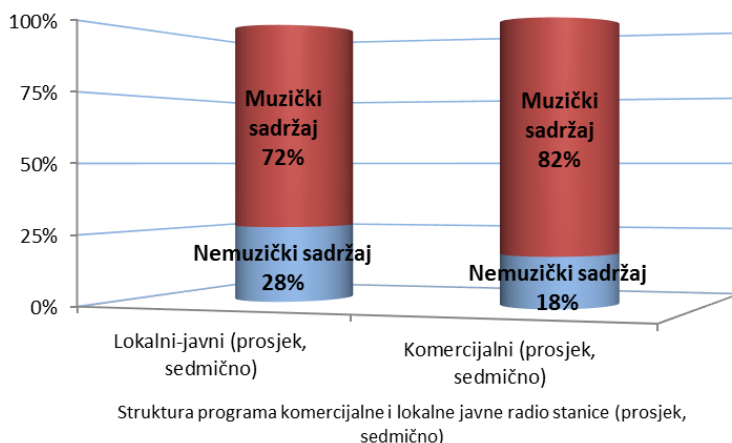
Sopstvenom produkcijom se smatraju informativne, kulturno-umjetničke, muzičke, sportske i druge emisije, kao i drugi izvorno proizvedeni programski sadržaji čiji je proizvođač emiter ili su proizvedeni po njegovoj narudžbi i za njegov račun⁴.

Sopstvena produkcija radijskih emitera podrazumijeva programske sadržaje u kojem izvorni audio materijal, ili autorski dio, čini više od 20 odsto.

Od emitovanih 2.806 minuta različitih (nemuzičkih) sadržaja sedmično, 91% predstavlja sopstvena produkcija, dok 9% predstavlja reemitovani program. Reemitovani sadržaj se odnosi na informativni program Radija Crne Gore i Radija Slobodna Evropa. Samo jedna stanica ima kupljeni program (dječja emisija, sedmične minutaže od 30 minuta) što predstavlja zanemarljiv podatak.

Posmatrano po vrsti emitovanog sadržaja zastupljenog u cjelodnevnom programu dominiraju informativni i zabavni sadržaji, dok je najmanje sadržaja namijenjenih djeci.

Dominantni sadržaj za svih 14 lokalnih javnih emitera čine informativne emisije, uglavnom kratke forme (do 10 minuta) i jedna centralna informativna emisija sa vijestima iz zemlje i svijeta. Navedeni sadržaji su formalno odvojeni od ostalog programa i prepoznatljivi kao „klasičan“ informativni program. Količinu ove vrste sadržaja uvećavaju i emisije kolažnog tipa koje predstavljaju mješavinu informativnog sadržaja (dominantno servisnih i drugih informacija) i muzike (npr. „jutarnji program“) ali i emisije koje se bave posebnim segmentima društvenog života a prvenstveno imaju informativnu ulogu (npr. gradske hronike).

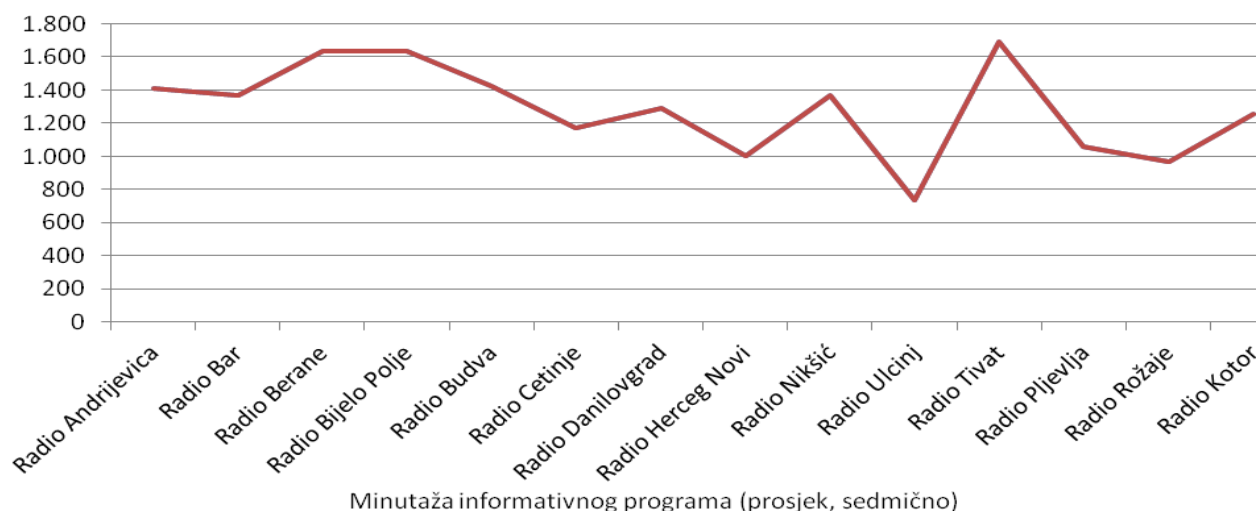

Struktura po vrsti sadržaja (prosjeak, sedmično)

⁴ Pravilnik o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom ("Sl. list CG", br. 011/12)

Članom 59 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je emiter dužan da dnevno emituje najmanje 12 sati programa i da najmanje 10% ukupnog nedjeljnog programa posveti objavljivanju vijesti i informacija iz zone pokrivanja. Takođe, emiter je dužan da dnevno emituje informativni program u trajanju od najmanje 30 minuta u okviru kojeg najmanje jednu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta.

Radio Rožaje i Radio Ulcinj, saglasno programskim šemama, nemaju centralnu informativnu emisiju propisane dužine trajanja.

Radio Bar, Radio Bijelo Polje i Radio Tivat imaju ustaljene emisije posvećene problemima osoba sa invaliditetom (ukupno 280 minuta sedmično).

Radio Berane i Radio Tivat imaju emisije posvećene pitanjima od značaja za RAE⁵ populaciju (ukupno 160 minuta sedmično).

Četiri javna emitera (Radio Andrijevića, Radio Bar, Radio Berane i Radio Danilovgrad) imaju emisije koje prate aktivnosti NVO sektora sa područja opštine (ukupno 445 minuta na sedmičnom nivou).

Radio Rožaje, odnosno Radio Ulcinj emituju program dvojezično, na bosanskom i albanskom, odnosno na crnogorskom i albanskom.

Zabavni program većinom karakterišu kontakt programi, kolažne emisije sa vijestima iz svijeta zabave i top liste.

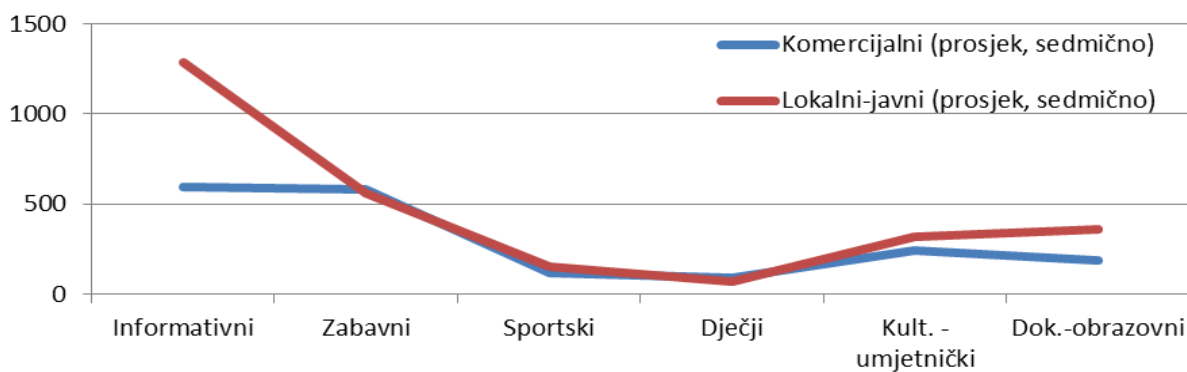
Kategoriju kulturno-umjetničkog programa dominantno predstavljaju emisije o običajima i kulturnom nasljeđu, emisije sa priložima o aktuelnim kulturnim dešavanjima, intervjuima ili monološke forme kojima se obrađuju teme iz oblasti kulture. Veoma značajno učešće u navedenoj kategoriji čine emisije koje prate lokalne kulturno umjetničke festivale. Imajući u vidu da je ova analiza bazirana prvenstveno na podacima vezanim za standardnu programsku šemu, ova kategorija programa u sezonskim fluktuacijama programske šeme (ljetnja – zimska) može biti značajnije uvećana.

Dokumentarno-obrazovni program karakterišu emisije sa dominantnijom obrazovnom komponentom, na temu zdravstvene kulture, zdravih stilova života, ekologije, turizma, poljoprivrede i sl.

Jedan od lokalnih javnih emitera nema posebne emisije sa sportskom tematikom (Radio Pljevlja), dok tri javna emitera (Radio Cetinje, Radio Ulcinj i Radio Pljevlja) nemaju emisije namijenjene djeci.

U odnosu na strukturu prosječne komercijalne stanice, lokalni javni radio emiteri proizvode značajno više informativnog, dokumentarno-obrazovnog i kulturno-umjetničkog sadržaja. Sportskog i zabavnog sadržaja proizvode na približno istom nivou, dok dječjeg sadržaja proizvode nešto manje u odnosu na komercijalne stanice.

⁵ Romi, Aškalijske, Egipćani

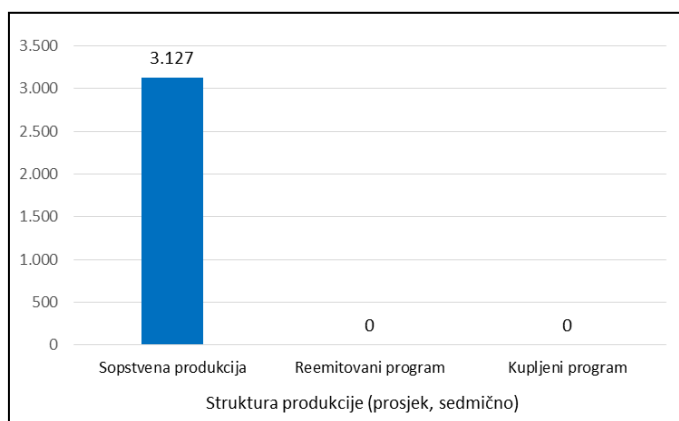
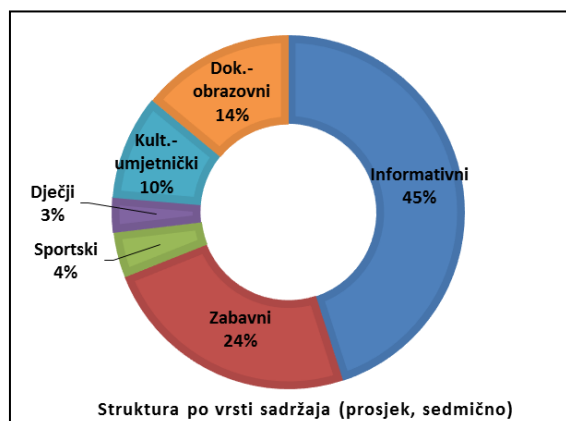

Struktura po vrsti sadržaja komerrijalne i lokalne javne radio stanice (prosjeak)

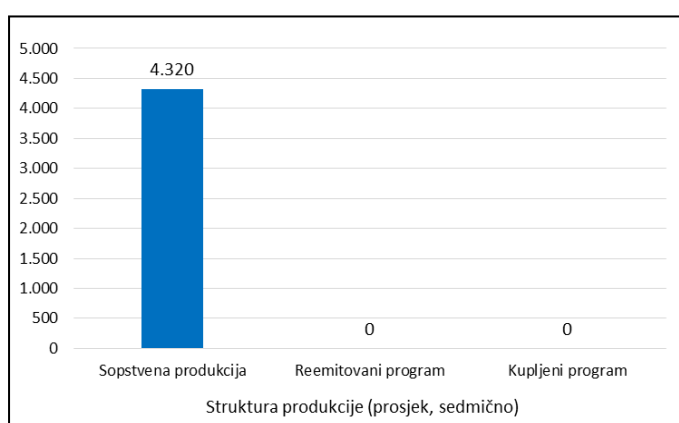
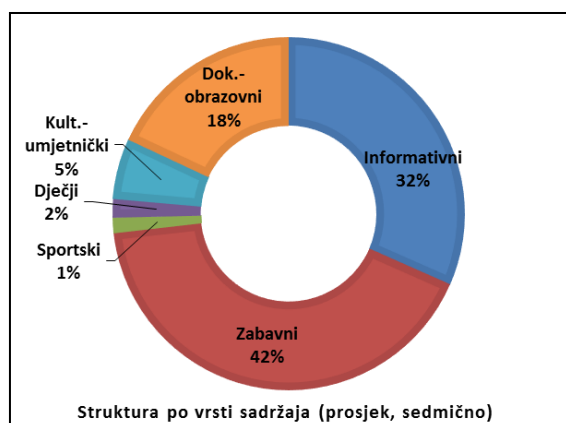
U nastavku je dat pregled strukture programa po vrsti sadržaja i strukture produkcije za svakog od lokalnih javnih radio emitera pojedinačno⁶.

⁶ Struktura po vrsti sadržaja predstavlja podatke o učešću pojedine vrste sadržaja u ukupnom (nemuzičkom) sadržaju. Struktura produkcije predstavlja podatke o učešću pojedinih produkcionih izvora (sopstvena produkcija, reemitovani i kupljeni program) u ukupnom (nemuzičkom) sadržaju.

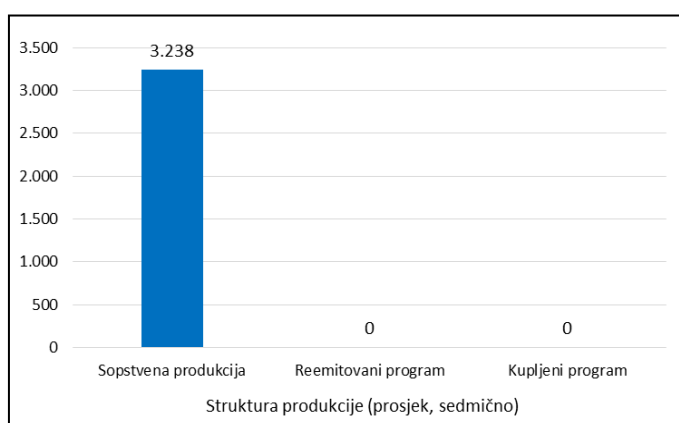
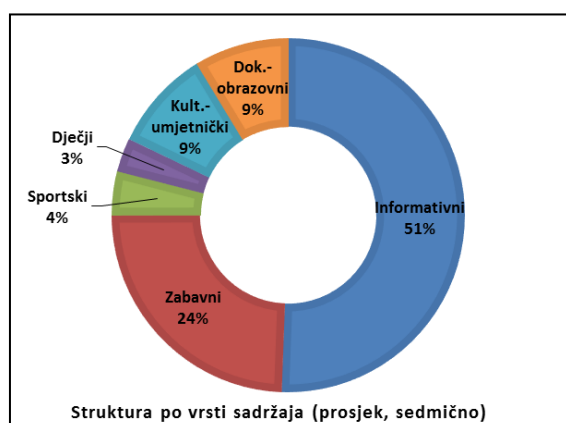
Radio Andrijevica

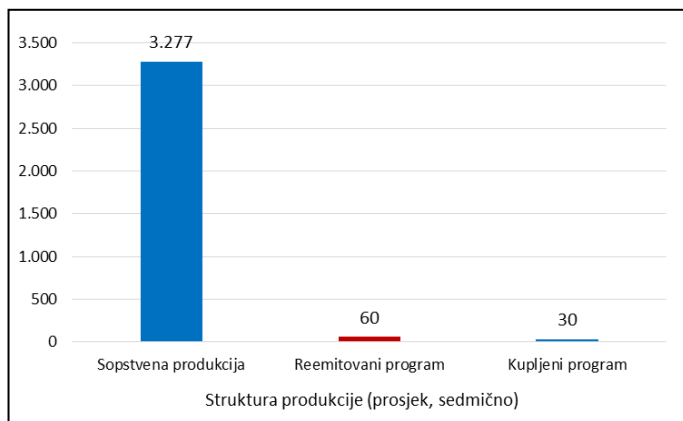
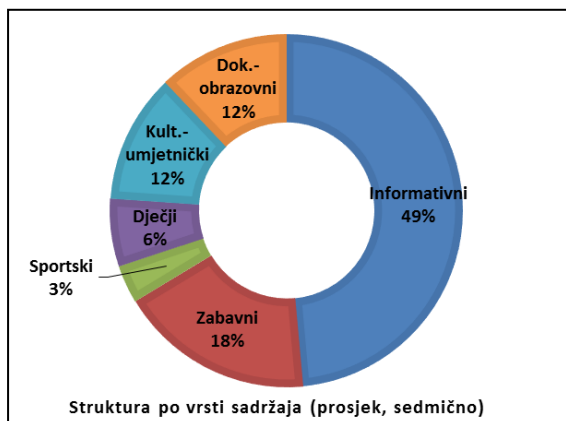
Radio Bar

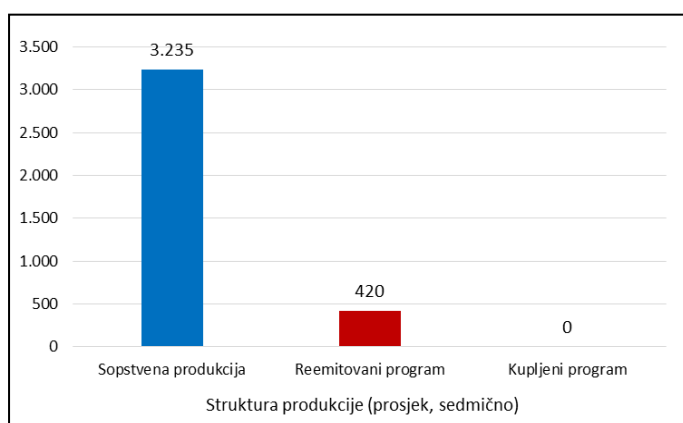
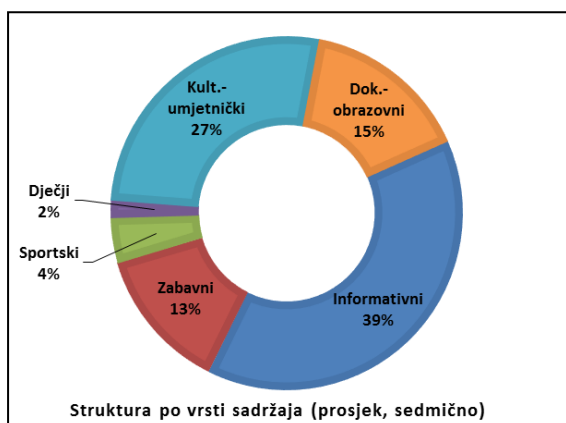
Radio Berane

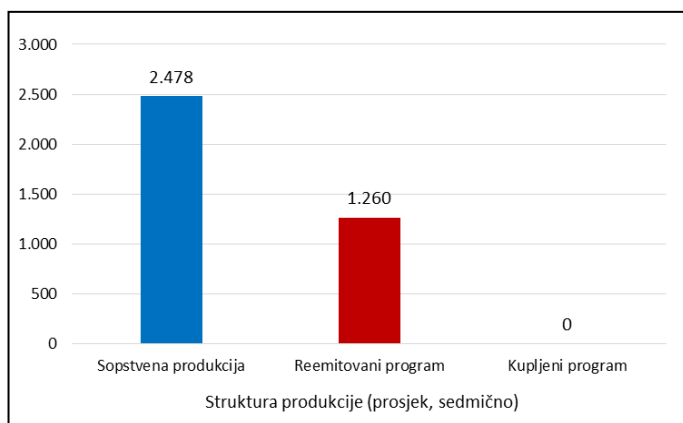
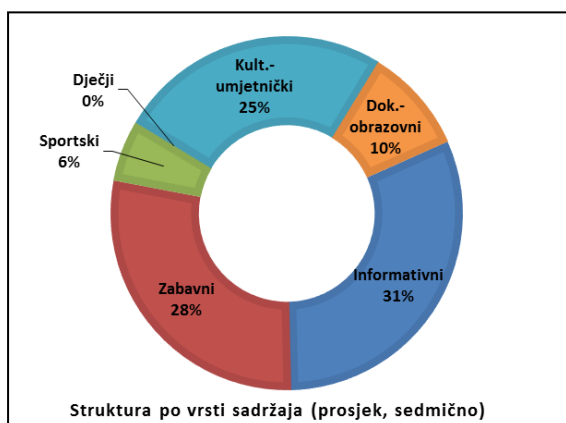
Radio Bijelo Polje

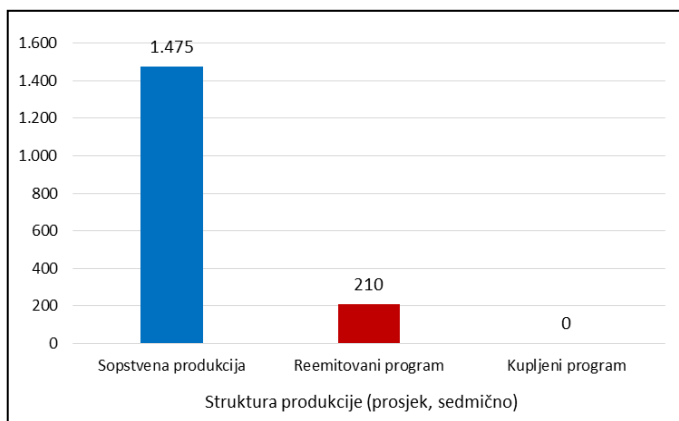
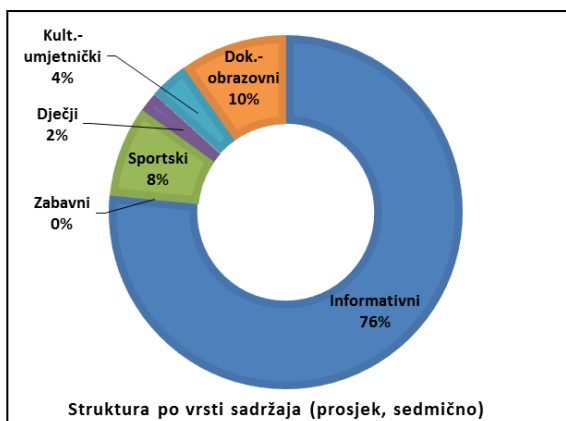
Radio Budva

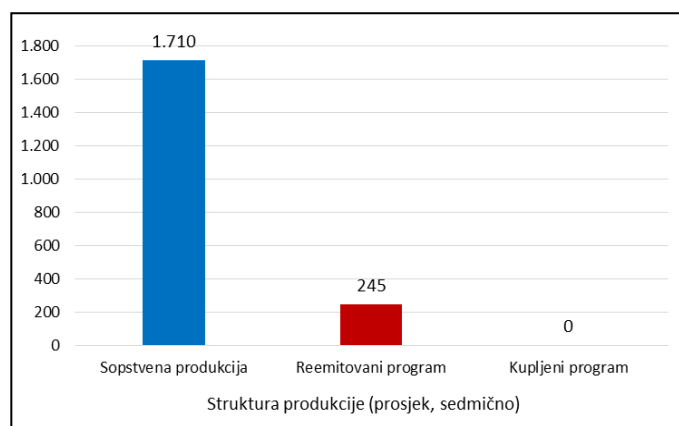
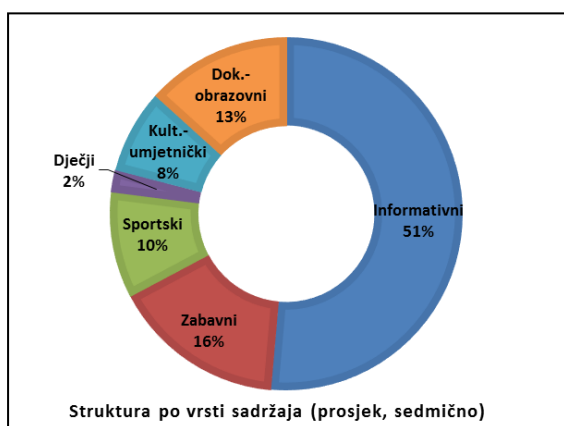
Radio Cetinje

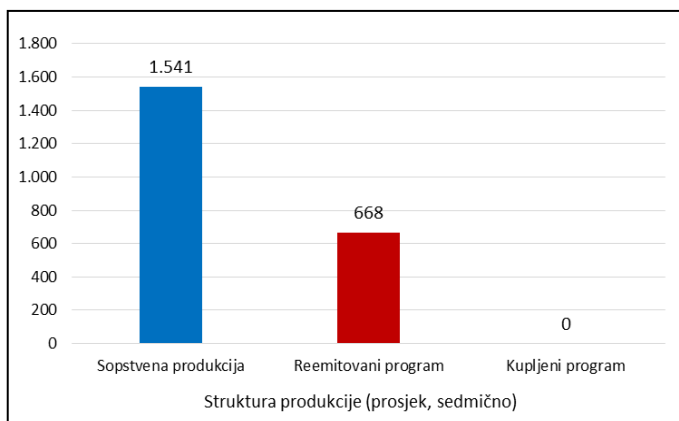
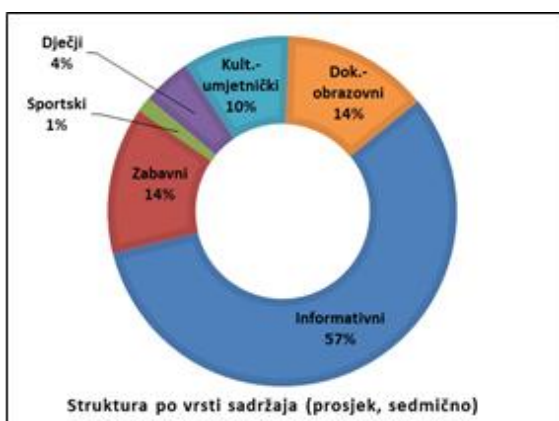
Radio Danilovgrad

Radio Herceg Novi

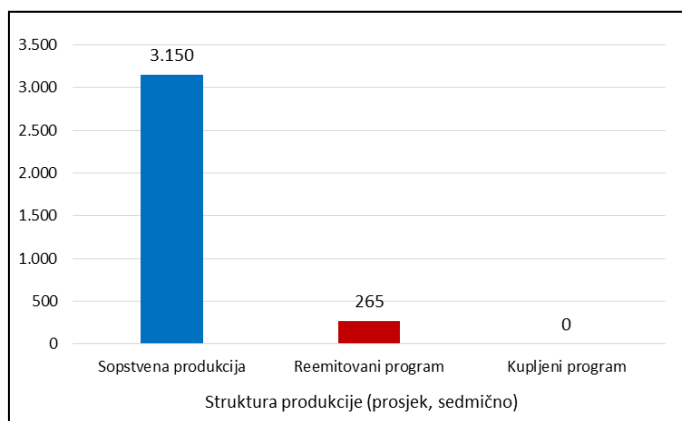
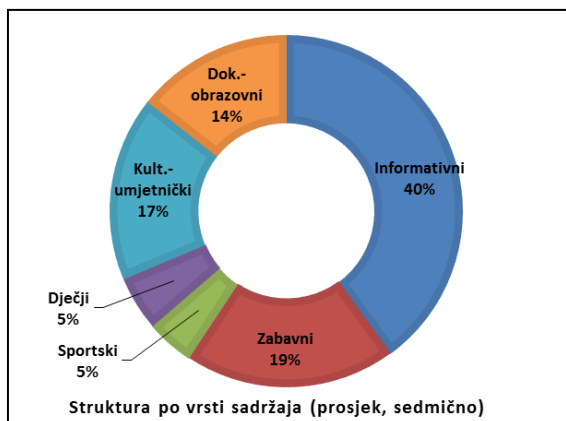

Radio Kotor

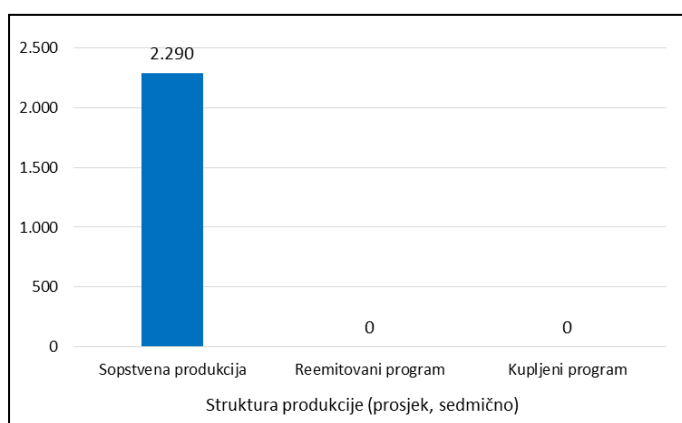
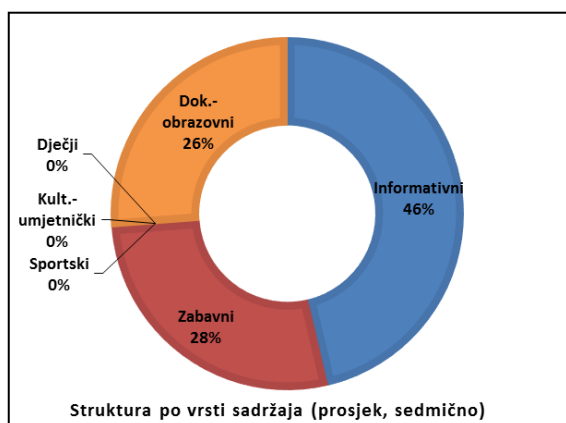

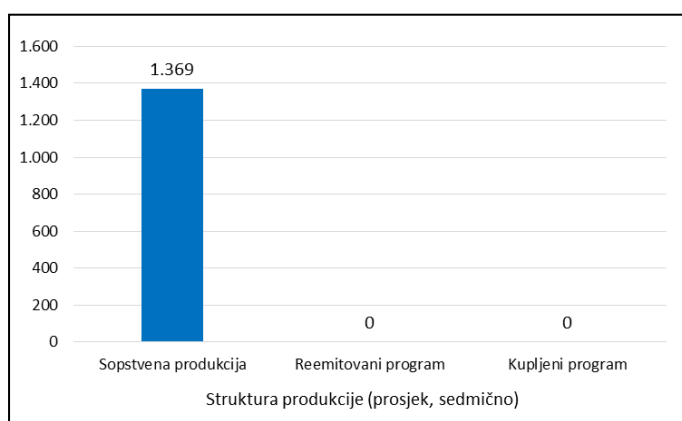
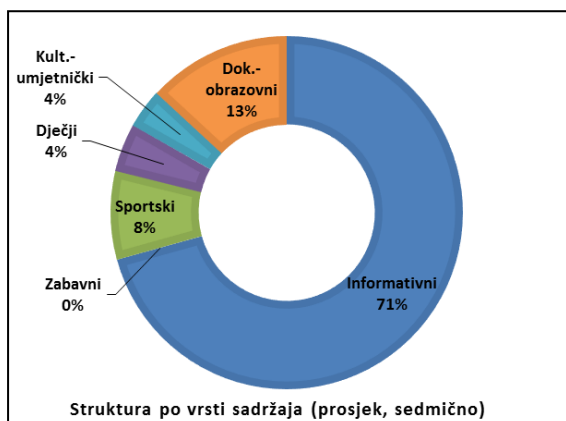
Radio Nikšić

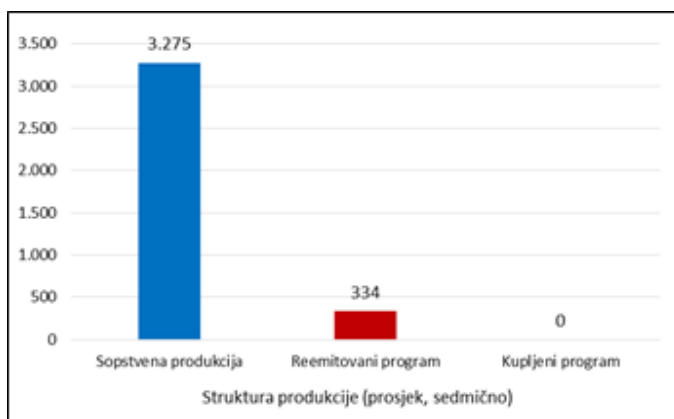
Radio Pljevlja

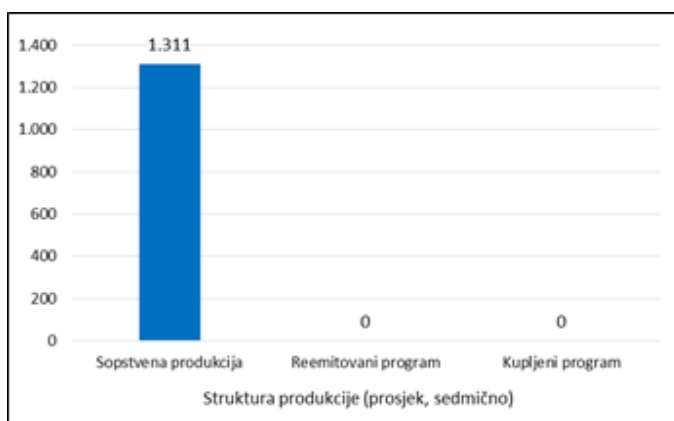
Radio Rožaje

Radio Tivat

Radio Ulcinj

Sektor za monitoring
Sunčica Bakić

